

WNIOSEK O UDZIELENIE WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE STOSOWANIA PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH

Podstawa prawna: <i>Art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019, poz. 2137)</i>		
A. ADRESAT WNIOSKU		
Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, ul. Targowa 18, 25-520 Kielce		
B. DANE WNIOSKODAWCY		
B.1. DANE IDENTYFIKACYJNE		
Rodzaj wnioskodawcy (zaznaczyć właściwy kwadrat)		
1. <u>jednostka samorządu terytorialnego</u>	2. związek międzygminny	3. stowarzyszenie gmin, gmin i powiatów
4. związek, stowarzyszenie powiatów	5. samorządowe jednostki organizacyjne (w tym samorządowe osoby prawne)	6. beneficjenci dotacji z budżetów jst (w zakresie wykorzystania przyznanych dotacji)
Nazwa pełna		
PREZYDENT MIASTA KIELCE		
B.2. ADRES SIEDZIBY		
Powiat KIELCE	Gmina KIELCE	Miejscowość KIELCE
Ulica RYNEK	Nr domu 1	Nr lokalu -----
Kod pocztowy 25-303	Poczta KIELCE	
B.3. WSKAZANIE PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH BĘDĄCYCH PRZEDMIOTEM WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE ICH STOSOWANIA		
Należy wskazać jednostki redakcyjne przepisów wraz z nazwą aktu prawnego do każdego zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego (bez przytaczania treści przepisów)		
art. 4 pkt 1 , art. 7 ust 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 424)		
C. PRZEDSTAWIENIE ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO (STANÓW FAKTYCZNYCH), ZDARZENIA PRZYSZŁEGO (ZDARZEŃ PRZYSZŁYCH I PYTANIA (PYTAŃ)		
Opis stanu faktycznego (stanów faktycznych), zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych)		
Na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990, z późn. zm.), zwanej dalej „u.g.n.”, za oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste pobiera się pierwszą opłatę i opłaty roczne. W świetle art. 71 ust. 4 zd. 1 u.g.n. opłaty roczne wnosi się przez cały okres użytkowania wieczystego, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, z góry za dany rok. Zgodnie z art. 481 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 z późn. zm.) jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Natomiast art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 424) stanowi, iż w transakcjach handlowych – z wyłączeniem transakcji, w których		

dłużnikiem jest podmiot publiczny – wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, chyba że strony uzgodniły wyższe odsetki, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) wierzyciel spełnił swoje świadczenie;
- 2) wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie.

W związku z powyższym wierzycielowi (Prezydentowi Miasta Kielce, Prezydentowi Miasta Kielce – Skarbowi Państwa) w związku z opóźnieniem w uiszczaniu opłat rocznych za użytkowanie wieczyste gruntu przysługuje roszczenie o zasądzenie odsetek od nieterminowej zapłaty.

Pytanie (pytania) przyporządkowane do stanu faktycznego (stanów faktycznych) lub zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych) przedstawionego wyżej

Czy umowa o oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste (opłaty wnoszone przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą) wypełnia przesłanki definicji „transakcji handlowej”, o której mowa w art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 424)

D. WŁASNE STANOWISKO W SPRAWIE OCENY PRAWNEJ ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO LUB ZDARZENIA PRZYSZŁEGO

Użyte przez ustawodawcę w ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 424), zwanej dalej „u.p.n.o”, pojęcie „transakcji handlowej” oznacza umowę, której przedmiotem jest odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie usługi, jeżeli strony, o których mowa w art. 2 u.p.n.o., zawierają ją w związku z wykonywaną działalnością. Zarówno Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych (Dz.U.UE.L.2011.48.1 z dnia 2011.02.23), jak i polska u.p.n.o. nie definiują terminów „dostawy towaru” oraz „świadczenie usług”. W konsekwencji odpowiedź na pytanie, czy oddanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste jest „dostawą towaru”, ewentualnie „świadczeniem usług” w rozumieniu u.p.n.o nie jest jednoznaczna. Zagadnienie, czy pojęcie „towar” - w znaczeniu jakie nadaje mu u.p.n.o. - obejmuje nieruchomość, a „dostawa” oddanie rzeczy do czasowego używania, nie było również dotychczas przedmiotem analizy zarówno orzecznictwa Sądu Najwyższego, jak i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. O złożoności powyższego problemu najlepiej świadczy fakt, iż Sąd Okręgowy w Opolu Wydział II Cywilny Odwoławczy w sprawie z powództwa Skarbu Państwa - Starosty Nyskiego, przeciwko New Media Development & Hotel Services sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie o zapłatę na skutek apelacji strony powodowej od wyroku Sądu Rejonowego w Nysie z dnia 24 maja 2019 r. sygn. akt I C 313/19 postanowił zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w Luksemburgu m.in. z następującym pytaniem prawnym:

„Czy przepisy art. 2 punkt 1) dyrektywy 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. (Dz. Urz.UE.L 1993 Nr 95, poz. 29 z późn. zm.) w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych (wersja przekształcona) (Dz.U.UE.L z dnia 23 lutego 2011 r.) należy interpretować w ten sposób, iż stoją one na przeszkodzie takiemu rozumieniu przepisu art. 2 i 4 punkt 1) ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, które pod pojęciem towaru nie obejmują nieruchomości, a pod pojęciem dostawy towaru nie obejmują oddanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste w rozumieniu art. 232 i następne k.c., ewentualnie, że takie działanie nie może zostać uznane za świadczenie usług?”.

Wnioskujący w pełni podziela argumentację zawartą w przywołanym wyżej orzeczeniu. Z uwagi na jej obszerność niecelowym jest przywoływanie jej na kanwie niniejszego wniosku. Zaznaczyć jednak należy, iż wnioskujący przychylił się do poglądu wyrażonego przez Sąd Okręgowy w Opolu, iż „(...)wydaje się, że można podzielić te poglądy doktryny, które wskazują, że w świetle definicji ww. dyrektywy oraz implementującej ją ustawy, nieruchomość jest towarem. Brak jest również przeszkód za przyjęciem, że co do zasady oddanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste mieści się w pojęciu dostawy towarów, ewentualnie w zakresie świadczenia usług w rozumieniu ww. ustawy i dyrektywy, jako oddanie rzeczy do czasowego korzystania.” (vide: s. 24 i 25 uzasadnienia postanowienia z dnia 10 marca 2020 roku, sygn. akt II Ca 1142/19).

Powyższe zapatrywanie zyskuje obecnie poparcie coraz większej liczby zwolenników. Przykładowo należy tu wskazać na wyrok z dnia 20 listopada 2018 roku Sądu Rejonowego w Gdyni VI Wydział Gospodarczy (sygn. akt VI GC 1437/18), w ramach którego jednostka samorządu terytorialnego dochodziła należnych jej od pozwanego będącego osobą prawną opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego gruntu stanowiącego własność gminy. Sąd *meriti* w

przedmiotowym wyroku uwzględnił żądanie pozwu w całości zasądzając jednocześnie od pozwanego na rzecz powoda należność główną wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych.

Analogiczne pogląd należy również wywieść z następujących dokumentów:

- 1) odpowiedzi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi z dnia 14 września 2018 roku na pismo Pana Prezydenta Miasta Piotrkowa Trybunalskiego, znak WA 4120-20/2018-w;
- 2) odpowiedzi Ministra Rozwoju na interpelację nr 7396 Pana Posła Tomasza Siemoniaka w sprawie stosowania ustawy z dnia 08 marca 2013 roku o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych;
- 3) Renata Niemiec, Czy opłata za użytkowanie wieczyste wypełnia przesłanki definicji „transakcji handlowych”, o której mowa w art. 4 pkt 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych?, opublikowano: QA 947751;
- 4) Marcin Nagórek, Czy od nieterminowego uiszczenia opłaty za użytkowanie wieczyste gruntu przez przedsiębiorcę powiat powinien naliczyć odsetki ustawowe za opóźnienie, czy odsetki od transakcji handlowych łącznie z dodatkową opłatą 40 euro?, opublikowano: QA 1698362;
- 5) odpowiedzi Burmistrza Polic z dnia 14 listopada 2016 r. na interpelację z dnia 25 października 2016 roku w sprawie dodatkowej opłaty ustanowionej na wezwaniu do zapłaty oraz sytuacji na polickim „Targowisku Miejskim”.

Przyjmując, iż stanowisko, które zajmie Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w Luksemburgu w ramach orzeczenia wstępnego będzie dla sędziów krajowych z każdego z Państw Członkowskich prawnie wiążące to do dnia wydania tego orzeczenia należy przyjąć odpowiednią praktykę dochodzenia należności ubocznych w sprawach, w których należność główna stanowi opłatę roczną za oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste, a stronami są podmioty, o których mowa w art. 2 u.p.n.o. Z uwagi na swoisty stan niepewności spowodowany brakiem odpowiedzi na przedmiotowe pytanie prejudycjalne i brak jednoznacznych poglądów krajowej doktryny i judykatury, przy jednoczesnym zyskiwaniu na co raz większej aprobachie zapatrywania, iż oddanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste jest „dostawą towaru”, ewentualnie „świadczeniem usług” w rozumieniu u.p.n.o. wydaje się być zasadne podzielenie tego poglądu i naliczenie każdorazowo w ww. sprawach odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych.

Data wypełnienia wniosku	Imię i nazwisko wnioskodawcy lub osoby upoważnionej	Podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej
2021-09-03	Bogdan Wenta	z up. Prezydenta Miasta mgr Karolina Kamela zastępca Dyrektora Wydziału Podatków, Zarządzania Należnościami i Windykacji /podpis elektroniczny/

Kielce, dnia 21.09.2021 r.

WI.54.44.2021

Pan Bogdan Wenta
Prezydent Miasta Kielce

Szanowny Panie Prezydencie, wnioskiem z dnia 03.09.2021 roku, doręczonym na adres Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dacie 03.09.2021 roku, Pani Karolina Kamela – Zastępca Dyrektora Wydziału Podatków, Zarządzania Nieruchomościami i Windykacji, działająca z upoważnienia Prezydenta Miasta, zwróciła się o udzielenie odpowiedzi na pytanie:

Czy umowa o oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste (opłaty wnoszone przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą) wypełnia przesłanki definicji „transakcji handlowej”, o której mowa w art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 424)?

Odpowiadając na to pytanie, wskazać należy na następujące okoliczności.

Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 424), dalej u.p.n.o.t.h. – transakcja handlowa to umowa, której przedmiotem jest odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie usługi, jeżeli strony, o których mowa w art. 2, zawierają ją w związku z wykonywaną działalnością.

Jak wynika z art. 2 u.p.n.o.t.h. – przepisy ustawy stosuje się do transakcji handlowych, których wyłącznymi stronami są przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców, podmioty prowadzące działalność, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców, jak również podmioty, o których mowa w art. 4, art. 5 ust. 1 i art. 6 ustawy Prawo zamówień publicznych, do których zalicza się jednostki samorządu terytorialnego.

Umowa o oddanie przez gminę gruntu w użytkowanie wieczyste na rzecz podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, jest transakcją handlową, o której stanowi art. 4 pkt 1 u.p.n.o.t.h. Ustalenie opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste dokonywane jest na podstawie umowy zawartej pomiędzy podmiotami wskazanymi w art. 2 u.p.n.o.t.h. Przedmiotem umowy jest odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie usługi, a strony zawarły ją w związku z wykonywaną działalnością.

Stosownie do art. 7 ust. 1 u.p.n.o.t.h., w transakcjach handlowych - z wyłączeniem transakcji, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny - wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, chyba że strony uzgodniły wyższe odsetki, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie warunki wskazane w przepisie.

Jak wynika z art. 10 ust. 1 u.p.n.o.t.h. wierzycielowi, od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, o których mowa w art. 7 ust. 1 u.p.n.o.t.h., przysługuje od dłużnika, bez wezwania, rekompensata za koszty odzyskiwania należności, stanowiąca równowartość kwoty:

- 1) 40 euro – gdy wartość świadczenia pieniężnego nie przekracza 5.000 złotych,
- 2) 70 euro – gdy wartość świadczenia pieniężnego jest wyższa niż 5.000 złotych, ale niższa niż 50.000 złotych,
- 3) 100 euro – gdy wartość świadczenia pieniężnego jest równa lub wyższa od 50.000 złotych.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że jest to jedynie stanowisko Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach, która nie posiada uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem

Zbigniew Rękas

Zastępcą Prezesa